

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2023 (skrajne daty)

Rok akademicki 2020/2021

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Specyfika językowa regionu
Kod przedmiotu*	IC4/48/B
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Profil	Ogólno akademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok I, sem. 1.
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot do wyboru
Język wykładowy	Polski
Koordynator	Dr hab. prof. UR M. Krauz i dr Robert Słabczyński (członkowie Zespołu Programowego kierunku studiów DiKS)
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. prof. UR Ewa Oronowicz-Kida (autorka programu)

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1.		15							1

1.2. Sposób realizacji zajęć

x w formie tradycyjnej

 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zajęcia prowadzone są w formie zdalnej, jeśli wynika to z aktualnie obowiązujących przepisów).
1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

PODSTAWOWA WIEDZA Z FONETYKI JĘZYKA POLSKIEGO, GEOGRAFII I HISTORII POLSKI.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**3.1 Cele przedmiotu**

<p>C1. Zapoznanie z terytorialnym zróżnicowaniem polszczyzny i podstawowymi właściwościami dialektalnej fonetyki i leksyki.</p> <p>C2. Przedstawienie stanu i efektów badań dialektologicznych i etnograficznych prowadzonych w przeszłości i współcześnie na terenie Rzeszowszczyzny.</p> <p>C3. Zapoznanie ze zróżnicowaniem językowym (fonetycznym i leksykalnym) Rzeszowszczyzny w aspekcie diachronicznym i synchronicznym.</p> <p>C4. Wykształcenie umiejętności samodzielnej analizy tekstów odzwierciedlających język mieszkańców współczesnej wsi.</p>

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
1.	Student(ka) zna specyficzne właściwości języka mieszkańców Rzeszowszczyzny.	K_Wo3
2.	Student(ka) potrafi poprzez samodzielną analizę tekstu wskazać w nim specyficzne cechy języka regionu.	K_Uo8
3.	Student(ka) ma świadomość znaczenia języka; w budowaniu tożsamości narodowej i regionalnej.	K_Ko3

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu (oraz ćwiczeń warsztatowych)

Treści merytoryczne (wybór)

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z problematyką zajęć, literaturą i warunkami zaliczenia -1 godz. 2. Zróżnicowanie dialektalne polszczyzny; Rzeszowszczyzna – definicja pojęcia; przynależność dialektalna Rzeszowszczyzny – 2 godz. 3. Zróżnicowanie regionalne polszczyzny; dialekty i gwary ludowe a odmiany regionalne polszczyzny; dialektyzmy a regionalizmy – 3 godz. 4. Charakterystyka wybranych fonetycznych cech gwarowych – 2 godz. 5. Wzajemne powiązania badań dialektologicznych i etnograficznych; badania dialektologiczne i etnograficzne Rzeszowszczyzny od początku XX wieku do chwili obecnej- 1. 6. Zróżnicowanie językowe Rzeszowszczyzny w aspekcie diachronicznym i synchronicznym – podziały językowe Rzeszowszczyzny wg M. Karasia; gwara lasowiacka; analiza historycznych i współczesnych tekstów (także folklorystycznych) reprezentujących język mieszkańców Rzeszowszczyzny – 6 godz.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną,

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Elementy wykładu, dyskusja, prezentacja, analiza i interpretacja tekstów, prace terenowe.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	FREKWENCJA I AKTYWNOŚĆ NA ZAJĘCIACH.	Ćw.
EK_02	FREKWENCJA I AKTYWNOŚĆ NA ZAJĘCIACH.	Ćw.
EK_03	FREKWENCJA I AKTYWNOŚĆ NA ZAJĘCIACH.	Ćw.
EK_04	FREKWENCJA I AKTYWNOŚĆ NA ZAJĘCIACH.	Ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Aktywność na zajęciach, wykonanie prezentacji

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	5
SUMA GODZIN	25
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt. ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	---
zasady i formy odbywania praktyk	---

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dejna K., 1993, <i>Dialekty polskie</i>, Wrocław-Warszawa-Kraków. 2. Handke K., 1993, <i>Terytorialne odmiany polszczyzny</i>, (w:) Encyklopedia kultury polskiej XX wieku, t.2, Współczesny język polski, red. J. Bartmiński, Wrocław, s. 191-211. 3. Karaś M., 1969, <i>O ludowych gwarach Rzeszowszczyzny</i>, (w:) z dziejów kultury i literatury Ziemi Przemyskiej, red. S. Kostrzevska-Krotochwilowa, Przemyśl.
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Handke K., 1986, <i>Polszczyzna regionalna – problematyka i stan badań</i>, (w:) <i>Polszczyzna regionalna Pomorza</i>, t. 1, Wejherowo. 2. Kotula F., 1969, <i>Folklor słowny osobliwy Lasowiaków, Rzeszowiaków i Pogórzan</i>, Kraków. 3. Kucala M., 2001, <i>Gwary i regionalne odmiany polszczyzny w XX wieku</i>, (w:) <i>Polszczyzna XX wieku. Ewolucja i perspektywy rozwoju</i>, red. S. Dubisz, S. Gajda, Warszawa, s. 193-198. 4. Kurek H., 1995, <i>Przemiany językowe wsi regionu krośnieńskiego. Studium socjolingwistyczne</i>, Kraków. 5. Kurek H., 2003, <i>Przemiany leksyki gwarowej na Podkarpaciu</i>, Kraków. 6. Kwaśnicka A., 2005, <i>Polsko-ukraińskie związki leksykalne w zakresie obrzędowości weselnej w gwarach okolic Przemyśla</i>, Kraków. 7. Oronowicz E., 1990, <i>Cechy kresowe w gwarze wsi Munina</i>, <i>Język Polski</i>, LII, s. 208-211. 8. Oronowicz E., 1998, <i>Uwagi o wpływach wschodniostowiańskich w języku mieszkańców dawnego powiatu jarosławskiego</i>, (w:) <i>Teoretyczne, badawcze i dydaktyczne założenia dialektologii</i>, red. S. Gala, Łódź, s. 177-183. 9. Oronowicz-Kida E., 2007, <i>Rzeszowszczyzna w polskich badaniach etnograficznych i dialektologicznych</i>, (w:) <i>Literatura i język wczoraj i dziś</i>, red. E. Błachowicz, J. Lizak, Rzeszów, s. 41-56. 10. Ożóg K., 1998, <i>Język polskiej wsi na tle przemian współczesnej polszczyzny</i>, (w:) <i>Teoretyczne, badawcze i dydaktyczne założenia dialektologii</i>, red. S. Gala, Łódź, s. 119-125. 11. Ruszel K., 1994, <i>Lasowiaczy. Materiały do monografii etnograficznej</i>, Rzeszów. 12. Ruszel K., 2004, <i>Leksykon kultury ludowej w Rzeszowskiem</i>, Rzeszów. 13. Sierociuk J., 1990, <i>Przyczyny przemian dialektów ludowych</i>, (w:) <i>Język – kultura – społeczeństwo. Wybór studiów i materiałów</i>, red. S. Dubisz, Warszawa.

14. Wegier J., Oronowicz E., 1992, *Język mówiony mieszkańców wsi Polski południowo-wschodniej. Teksty i omówienia*, Rzeszów.
15. *Rzeszów-Rzeszowszczyzna. Przeszłość daleka i bliska*, 2000, red. S. Czopek, Rzeszów.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej